

ІСТОРІЯ УКРАЇНИ · УРОК 1

Завдання і структура курсів історії України та всесвітньої історії XX - початку XXI ст.

Міні-презентація · матеріал уроку без тестів

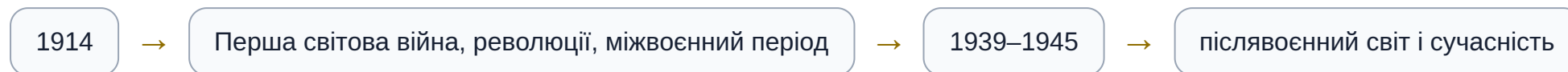
Що потрібно зрозуміти на уроці

Головна думка. Історія України та всесвітня історія XX — початку XXI ст. вивчаються паралельно: події в Україні потрібно бачити в європейському й світовому контексті, а світові процеси — через їхній вплив на українське суспільство.

- розуміти хронологічні межі новітньої історії;
- працювати з датами, картою, документами та статистикою;
- розрізняти причини, події та наслідки;
- порівнювати українські й світові процеси.

1. Хронологічна рамка курсу

Новітня історія охоплює події XX — початку XXI ст. У шкільному курсі 10 класу основна увага зосереджена на першій половині XX ст. — від Першої світової війни до завершення Другої світової війни. В 11 класі вивчення продовжується від 1945 р. до сучасності.

2. Два курси — один історичний процес

Історія України	Всесвітня історія
Українські землі у війнах і революціях, боротьба за державність, радянський період, відновлення незалежності.	Світові війни, міжнародні відносини, демократії й диктатури, економічні кризи, деколонізація, науково-технічні та культурні зміни.
Спільне завдання: встановлювати зв'язок між подіями в Україні та ширшими європейськими і світовими процесами.	

3. Хронологія і періодизація

Хронологія допомагає встановлювати послідовність подій, а **періодизація** — об'єднувати події у великі етапи за спільними ознаками. Дата сама по собі мало що пояснює: важливо визначити, що відбулося раніше, що пізніше та як одна подія вплинула на іншу.

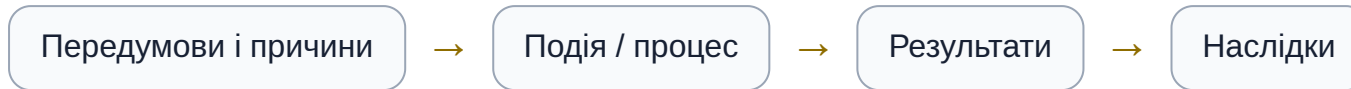
Під час роботи складайте часові шкали, співвідносіть події різних країн і не плутайте одночасність із причинно-наслідковим зв'язком.

4. Історичні джерела

Вид джерела	Приклади	Що перевіряти
Письмові	закони, листи, щоденники, дипломатичні документи	автора, час створення, мету
Візуальні	фотографії, плакати, карикатури, кінохроніка	контекст, постановочність, символи
Статистичні	переписи, економічні показники, втрати	методи підрахунку і джерело даних
Усні	спогади та свідчення очевидців	час запису, пам'ять, особисту позицію

5. Причина → подія → наслідок

Історичне пояснення не зводиться до переліку фактів. Для кожної важливої теми визначаєте передумови та причини, сам перебіг подій, безпосередні результати й довгострокові наслідки.

Одна подія може мати кілька причин і різні наслідки для різних суспільних груп.

6. Як критично працювати з інформацією

- відокремлюйте факт від оцінки;
- порівнюйте кілька джерел, особливо коли вони суперечать одне одному;
- звертайте увагу на автора, адресата й мету створення документа;
- перевіряйте, чи підтверджує джерело зроблений висновок;
- використовуйте карту для просторового аналізу, а статистику — для кількісного.

Аргументована історична відповідь має спиратися на факти й пояснювати зв'язок між ними.